

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Z JĘZYKA POLSKIEGO

Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowych Zasad Oceniania:

1. Rozporządzenia MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
2. Rozporządzenia MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
3. Zasady Wewnątrzszkolnego Oceniania zawarte w Statucie Szkoły.

Spis treści:

1. Założenia ogólne	2-3
2. Cele edukacyjne z przedmiotu	3-4
3. Obszary aktywności ucznia.....	4
4. Oceny bieżące, półroczne i roczne. Ogólne kryteria i wymagania na poszczególne oceny.....	5-6
5. Zasady pracy z uczniem ze specyficznymi problemami edukacyjnymi oraz z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej.....	7
6. Dodatkowe ustalenia.....	8-9
7. Sposoby i zasady informowania uczniów oraz ich rodziców o postępach i osiągnięciach w nauce.....	10

1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

PZO wynika z treści zawartych w WZO i podstawy programowej. PZO jest częścią składową WZO.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia odbywa się poprzez ocenianie wewnątrzszkolne, na które składa się:

- a. ocenianie bieżące,
- b. ocenianie półroczne,
- c. ocenianie roczne,
- d. ocenianie końcowe (dotyczy klasy programowo najwyższej).

Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej;
- kształtowanie umiejętności samooceny.

2. CELE EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU

Głównym celem szkoły jest wykształcenie absolwenta liceum – samodzielnie myślącego, świadomego i krytycznego odbiorcy kultury (wysokiej i popularnej), sprawnie posługującego się poprawną i estetyczną polszczyzną, wyposażonego w podstawowe narzędzia pozwalające poruszać się w świecie literatury, filmu, teatru i mediów.

Wymienionym założeniom służą następujące cele:

Uczeń:

- czyta ze zrozumieniem różne teksty kultury i teksty użytkowe; potrafi wyselekcjonować z czytanego tekstu potrzebne informacje, odpowiednio je uporządkować;
- czyta głośno, biegle, poprawnie i ze zrozumieniem, zwracając uwagę na interpunkcję i prawidłową intonację;
- słucha uważnie i aktywnie, zapamiętując przekazywane informacje, potrafi zanotować to, co istotne;
- dostosowuje swoje wypowiedzi ustne i pisemne do określonej sytuacji komunikacyjnej;
- mówi i pisze poprawnie pod względem językowym i stylistycznym;
- potrafi posługiwać się różnymi formami wypowiedzi pisemnej, także formami użytkowymi;
- ma podstawową wiedzę o języku umożliwiającą mu swobodne i poprawne komunikowanie się w mowie i piśmie;
- zna podstawowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne, i posługuje się nimi;

- zna objęte programem teksty literackie; potrafi podać ich autorów, nazwać gatunek;
- potrafi analizować utwór i próbuje go interpretować; potrafi uzasadnić swoje zdanie;
- kulturalnie uczestniczy w dyskusji;
- świadomie i krytycznie korzysta z oferty mediów; zna podstawowe gatunki dziennikarskie.

3. OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIĄ

Na lekcjach języka polskiego oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

- odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji;
- świadomość językowa;
- praca z tekstem literackim (analiza i interpretacja);
- tworzenie wypowiedzi pisemnych (dbałość o spójność tekstu, poprawność językową i płynność wypowiedzi);
- aktywność na lekcji;
- odpowiedź ustna;
- realizowanie określonych projektów i zadań w grupie.

4. OCENY BIEŻĄCE, PÓLROCZNE I ROCZNE.

• OGÓLNE KRYTERIA I WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Kryteria oceniania:

-ocenę niedostateczną- otrzymuje uczeń, który: • nie opanował wiadomości i nie posiada umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia, • nie wykonuje zadań podczas lekcji oraz w domu, • unika zajęć z przedmiotu, • nie współpracuje z klasą lub grupą przy wyznaczonych zadaniach, • wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu, np. nie prowadzi zeszytu przedmiotowego lub robi to niesystematycznie, nie przynosi zadanych materiałów itp., • nie zna pojęć kluczowych dla rozumienia omawianych problemów;

-ocenę dopuszczającą- otrzymuje uczeń, który: • ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową i programem nauczania, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia, • potrafi z pomocą nauczyciela rozwiązać proste zadania w typowej sytuacji, • jego wypowiedzi mają charakter odtwórczy, • jego wypowiedzi ustne i pisemne zawierają liczne błędy językowe i stylistyczne, ale pozostają komunikatywne, • współdziała z klasą i w grupie, zachowując odpowiednie normy, ale jego działania nie zawsze są skuteczne, • zna autorów, tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej i programie nauczania, • określa ramy chronologiczne epok, • posługuje się kluczowymi dla rozumienia omawianych epok pojęciami, • rozpoznaje najważniejsze środki stylistyczne, • streszcza główne wątki utworów literackich, • wykazuje się podstawowym rozumieniem omawianych tekstów, • podejmuje próby interpretacji utworów na poziomie dosłownym;

-ocenę dostateczną- otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone podstawą programową i programem nauczania, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- czasami samodzielnie analizuje i rozwiązuje typowe zadania,
- zadania rozwiązuje nie zawsze starannie, popełnia błędy merytoryczne,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są na ogół poprawne językowo i stylistycznie, posługuje się on jednak ubogim słownictwem,
- dostrzega podstawowe konteksty interpretacyjne,
- zauważa stałe motywy i tematy literackie w omawianych utworach,
- rozumie tematykę i problematykę omówionych utworów,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczno- i teoretycznoliterackie, choć nie zawsze sprawnie się nimi posługuje,
- charakteryzuje wzorce osobowe i postawy bohaterów,
- charakteryzuje podstawowe prądy artystyczne, hasła programowe poszczególnych epok;

-ocenę dobrą- otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto: opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową i programem nauczania,

- posiadaną wiedzę i umiejętności potrafi wykorzystać w sytuacjach typowych,
- formułuje wnioski, uogólnienia, argumenty, prezentując swój punkt widzenia, samodzielne sądy i opinie,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne językowo i stylistycznie,
- buduje pracę interpretacyjną według własnej koncepcji,
- sprawnie, ale nie zawsze precyzyjnie, posługuje się odpowiednią terminologią w teorii i praktyce,
- wskazuje związki literatury z filozofią, sztuką i historią,
- porównuje wzorce osobowe i kreacje bohaterów, odwołując się do utworów literackich,
- dokonuje samodzielnej analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego,
- ocenia bohaterów literackich, omawiane zjawiska, problemy itp.;

-ocenę bardzo dobrą- otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto: opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową i programem nauczania,

- zdobyte wiadomości i umiejętności potrafi wykorzystać również w sytuacjach problemowych,
- samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł dotyczące literatury i sztuki,
- wartościuje i uogólnia zdobytą wiedzę,
- posługuje się językiem poprawnym, bogatym i dostosowanym do sytuacji komunikacyjnej,
- wykazuje się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną,
- wyjaśnia funkcje motywów antycznych, symboli biblijnych oraz innych toposów w poznanych utworach literackich i innych tekstach kultury,
- sprawnie i precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią dotyczącą literatury i innych tekstów kultury,
- dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego,
- dokonuje analizy porównawczej tekstów, dostrzega różnice i podobieństwa w konwencji utworów;

-ocenę celującą- otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: uczestniczy w olimpiadzie przedmiotowej (polonistycznej, filozoficznej) lub innych konkursach międzyszkolnych, jest aktywnym uczestnikiem zajęć pozalekcyjnych oraz przedsięwzięć z zakresu kultury organizowanych w szkole lub poza nią,

- posiada szczególne wiadomości i umiejętności
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem,
- prezentuje swoje poglądy, umiejętnie posługuje się wiedzą spoza programu szkolnego,
- umie formułować problemy i samodzielnie dokonywać analizy nowych zjawisk,
- stawia hipotezy badawcze, polemizuje, by obronić własne stanowisko, wykazuje się oryginalnością ujęcia tematu, umiejętnie wykorzystując sądy badaczy literatury.

Skala ocen:

Kryteria oceniania:

- celujący- 98-100%
- bardzo dobry- 85-97%

- dobry-70-84%
- dostateczny- 55-69%
- dopuszczający- 40-54%
- niedostateczny- 0-39%

Wartość przypisywana ocenom:

- prace klasowe, zadania maturalne ustne i pisemne, sprawdzian wiedzy i umiejętności maturalnych, konkursy, olimpiady-5
- sprawdziany, testy-4
- odpowiedzi, kartkówki-3
- prezentacje, praca w grupach, aktywność, samodzielna praca ucznia na lekcji-2
- referat- 1

5. ZASADY PRACY Z UCZNIEM ZE SPECYFICZNYMI PROBLEMAMI EDUKACYJNYMI ORAZ Z ZALECENIAMI PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

Nauczyciel języka polskiego jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii PPP lub innej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym, wynikającym z programu nauczania.

1. Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych u uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:

- przeznaczać więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów;
- nie wymagać, by uczniowie ci czytali głośno przy klasie nowy tekst;
- czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie, pozwalać na korzystanie z książek „mówionych”;
- uwzględniać trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, instruować lub zalecać przeczytanie tekstu wcześniej w domu;
- błędów nie omawiać wobec całej klasy;
- w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczyć tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie);
- w stosunku do tych uczniów stosować inny schemat pod względem zapisu-dopuszcza się większość ilość błędów zarówno ortograficznych, jak i interpunkcyjnych;
- podać uczniom jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika

wyvodu, treść, styl, kompozycja);

- w miarę możliwości dawać więcej czasu na prace pisemne;
- motywować ucznia do samodzielnych ćwiczeń w domu w zakresie czytania i pisania;
- zachęcać ucznia do uczestnictwa w zajęciach dodatkowych;
- dostosowywać kryteria oceniania zgodnie z zaleceniami.
- *2. Sposoby dostosowania wymagań do pracy z uczniem zdolnym:*
- zadawać uczniom zdolnym dodatkowe zadania podczas prac klasowych i domowych;
- uczeń zdolny, poproszony przez nauczyciela, może korygować błędy kolegów;
- umożliwić uczniom zdolnym prowadzenie fragmentów lekcji (czasami przygotowanie całej lekcji);
- zachęcać do czytania czasopism związanych z danym przedmiotem;
- motywować do udziału w konkursach przedmiotowych, zarówno szkolnych, jak i pozaszkolnych;
- zachęcać do samodzielnego poznawania przez ucznia zdolnego nowego materiału;
- przekazywać pod opiekę stałą lub doraźną uczniów słabych uczniom zdolnym;
- powierzać im przewodnictwa w grupach lekcyjnych.

O wyborze formy dostosowania wymagań decyduje nauczyciel w oparciu o zalecenia PPP.

Nauczyciel w miarę możliwości dostosowuje wymagania do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych ucznia, zgodnie z zaleceniami PPP. Nauczyciel nie musi stosować wszystkich form jednocześnie.

6. DODATKOWE USTALENIA

1. Informowanie uczniów i rodziców o wymaganiach i postępach ucznia:

- na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zapoznawani są z PZO;
- oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria;
- sprawdzone prace pisemne są oceniane i omawiane w czasie zajęć, udostępniane uczniom i rodzicom;
- nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę komentarzem;
- nauczyciel informuje uczniów na bieżąco o jego ocenach, a rodziców zgodnie ze

statutem szkoły;

-2 tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej uczniowie i rodzice są informowani o przewidywanej ocenie rocznej ucznia.

- jeżeli po wystawieniu oceny proponowanej uczeń nie będzie uczestniczył w zajęciach lub rażąco będzie zaniedbywał swoje obowiązki wobec przedmiotu ocena roczna może być niższa niż proponowana;

-uczeń może być nieklasyfikowany z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, jeśli jego frekwencja na zajęciach przekracza 50% czasu przeznaczonego na dane zajęcia w szkolnym planie nauczania i nie ma podstaw do klasyfikacji.

- *Warunki poprawy oceny niedostatecznej:*

-uczeń ma obowiązek pisania prac klasowych i sprawdzianów. W przypadku nieobecności ma obowiązek napisać pracę w wyznaczonym terminie .Jeżeli uczeń nie napisze prac w terminie wskazanym przez nauczyciela, ma obowiązek pisania na wskazanej lekcji.

-uczeń ma prawo poprawy oceny niedostatecznej z prac pisemnych i ustnych w ustalonym terminie.

3. Inne:

W każdym półroczu uczeń może dwukrotnie zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, a w klasach z rozszerzonym językiem polskim trzykrotnie.

Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone przez ucznia na początku lekcji, po wejściu do klasy. Nie można zgłaszać nieprzygotowania w przypadku zapowiedzianego wcześniej na dany dzień sprawdzianu, pracy klasowej, zapowiedzianej kartkówki oraz na 2 tygodnie przed radą klasyfikacyjną; nieprzygotowanie nie dotyczy również zadań zapowiedzianych z dużym wyprzedzeniem, np.: przeczytanie lektury, napisanie wypracowania.

Nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian, pracę klasową uczniowi, jeżeli stwierdzi na podstawie jego zachowania niesamodzielność pracy. Stwierdzenie faktu odpisywania podczas pracy klasowej, sprawdzianu jest podstawą do postawienia oceny niedostatecznej. Powyższa informacja dotyczy także innych form sprawdzenia wiedzy, np. wypracowanie, kartkówka, test.

Nauczyciel nie może przeprowadzić kolejnej pracy klasowej, sprawdzianu bez oddania uczniom poprzednio napisanej. Może jednak w tym czasie przeprowadzać kartkówki i zadawać prace pisemne.

7. SPOSOBY I ZASADY INFORMOWANIA UCZNIÓW ORAZ ICH RODZICÓW O POSTĘPACH I OSIĄGNIĘCIACH W NAUCE

Nauczyciel-uczeń:

- informuje uczniów o wymaganiach programowych i kryteriach oceniania;
- motywuje do dalszej pracy;
- przy ustalonej ocenie podaje wskazówki do dalszej pracy.

Nauczyciel-rodzice:

- informuje o wymaganiach programowych i kryteriach oceniania;
- dostarcza informacji o trudnościach w uczeniu się;
- dostarcza informacji o uzdolnieniach ucznia;
- daje wskazówki do pracy z uczniem.

Nauczyciele opracowujący PZO:

Aneta Boguska

Aneta Idziorek

Katarzyna Jacewicz

Agnieszka Kowalska

Agnieszka Ostrowska

Iwona Pawłowska

Iwona Rakus- Brzozowska

Joanna Uchman- Mączkowska

Ewa Wrzolek- Bielińska